

ChristenUnie Lingewaal niet voor herindelen.

Donderdag 6 oktober is er in de gemeente Lingewaal een extra raadsvergadering waarin de raad middels een adviesnota de keuze voorgelegd krijgt om te gaan herindelen met de gemeenten Geldermalsen en Neerijnen. Een tussenstap van eerst ambtelijke samenwerking of het uitstellen van enkele jaren alvorens tot herindeling te komen wordt uitgesloten. Het is dus aan de gemeenteraad van Lingewaal om te besluiten tot een herindeling in één keer of vooralsnog te kiezen voor zelfstandigheid. In het laatste geval zullen zeer waarschijnlijk Geldermalsen en Neerijnen wel per 1 januari 2019 herindelen, maar dan zonder Lingewaal. Juridisch gezien valt er een definitief besluit in 2017, maar op 6 oktober ja zeggen is volgens behoorlijk bestuur een onomkeerbaar besluit.

De ChristenUnie heeft het hele proces tot nu kritisch gevolgd en vaak haar bedenkingen aangegeven. Met name toen besloten werd om slechts één optie voor de bestuurlijke toekomst van Lingewaal uitgebreid te onderzoeken. Daarmee doe je jezelf als gemeente tekort. En nu wordt nog niet duidelijk wat deze beoogde herindeling onze burgers oplevert. Er zijn zorgen over o.a. het handhaven van het leefbaarheidsniveau, over de uitwerking van ons manifest, over het woningbouwprogramma, over de grondposities van Geldermalsen, de betrokkenheid van inwoners versus politiek, enz. Om tot een ingrijpend besluit als herindelen over te willen gaan, moeten deze zaken eerst volledig duidelijk zijn.

De cruciale vraag is: moeten wij herindelen en waarom zouden wij die keuze willen maken? Het is aan de gemeenteraad van Lingewaal om over haar bestuurlijke toekomst te beslissen. Er ligt een heldere uitnodiging van de provincie Gelderland en de buurgemeenten Geldermalsen en Neerijnen om tot een snelle herindeling over te gaan. Daarnaast krijgen gemeenten een steeds grotere opgave vanuit het Rijk toebedeeld. De meest genoemde argumenten om over te gaan tot herindelen zijn dan ook de bestuurskracht en de kwetsbaarheid.

Bestuurskracht, bestuurscultuur en financiën.

Bestuurskracht gaat over het vermogen om plannen om te zetten in daden. Lingewaal toont al vele jaren een grote bestuurskracht die alom gewaardeerd wordt. Bestuurlijk is er een grote eensgezindheid met ruim voldoende kwaliteit en mede door de inzet van de ChristenUnie in het college is de financiële positie van Lingewaal al jaren positief. We zijn een gezonde stabiele gemeente. Cijfers en rapporten van o.a. de accountant bevestigen dit. Kwetsbaarheid speelt bij een kleinere gemeente altijd een rol, maar indien nodig worden deskundige personen ingehuurd. De ChristenUnie heeft dan ook de vaste overtuiging dat onze gemeente de komende tien jaar nog zeker zelfstandig kan blijven en wellicht nog veel langer.

De gemeente is de eerste overheid voor de inwoners, zo stelt het Rijk. En 33% van de gemeenten telt nu minder dan 20.000 inwoners.

Uit de rapporten behorend bij het voorstel om te komen tot een herindeling blijkt dat het financieel gezien niet aantrekkelijk is voor burgers en bedrijven in Lingewaal om over te gaan tot bestuurlijke samenwerking en dus een nieuwe gemeente. De kosten zullen flink stijgen. Daarnaast zit voor de ChristenUnie de grootste zorg vooral in de afstand die ontstaat tussen politiek en gemeenschap en de verschillende bestuursculturen van de drie gemeenten. De raadsleden van Lingewaal zijn gemotiveerde volksvertegenwoordigers die midden in de samenleving staan. Juist door de kleinschaligheid kun je heel betrokken zijn en weet je wat er speelt. De korte lijnen en het kennen van de raadsleden, de wethouders en burgemeester wordt door onze inwoners hoog gewaardeerd. Dat geldt ook voor de dienstverlening door de gemeente. Met een herindeling wordt hier fors op ingeleverd. We tellen dan 26 kernen waarvan Geldermalsen op afstand de grootste is. De onrust in de politiek van de beide andere gemeenten in de laatste jaren en hun financiële positie duiden op

een heel andere bestuurscultuur dan in Lingewaal. Dat geeft voor de ChristenUnie reden tot zorg, ook met het samenvoegen van de ambtelijke organisaties. Jaren zal het kosten om tot een gezonde werkbare eenheid te komen.

Geen draagvlak onder de inwoners van Lingewaal.

Onderzoek naar draagvlak binnen onze gemeente is gedaan dmv gehouden burger consultaties in alle kernen in 2014 en 2016. In 2014 gaven we 3 opties mee: zelfstandig blijven, herindelen in 2018 in de Vijfheerenlanden en de derde optie zelfstandig blijven en daarbij samenwerken in Gelderland met Tiel, Culemborg en Geldermalsen.

De uitkomsten waren duidelijk. Een grote meerderheid van de inwoners van Lingewaal koos voor volledige zelfstandigheid met als alternatief zelfstandig blijven met samenwerking in Gelderland.

De gemeenteraad besloot daarop om de mogelijkheden tot samenwerken in Gelderland te onderzoeken. Al snel kregen wij een voorkeur scenario gepresenteerd: ambtelijke dan wel bestuurlijke samenwerking met Geldermalsen en Neerijnen. Op dit moment is duidelijk dat dat een samenwerking op ambtelijk niveau wordt overgeslagen, terwijl dit wel de opdracht was van de gemeenteraad in de destijds aangenomen motie.

De burgerconsultaties in 2016 lieten weinig aan de verbeelding over. Heel gedecideerd lieten de inwoners weten geen herindeling te willen. Velen lieten merken goed geïnformeerd te zijn. Steeds terugkerende argumenten werden gehoord van de slechte financiële positie van de andere gemeenten, zorgen om de bestuurscultuur en de grote afstand die ontstaat naar de politiek. Men is tevreden met Lingewaal en er is absoluut geen gevoel van verbondenheid met de beide andere gemeenten. Een ander geluid dan in de diverse rapporten wordt beweerd.

De gemeente is monopolist op het gebied van lokaal bestuur. Inwoners van een gemeente horen iets te zeggen te hebben over de positie van hun gemeente. Zij kiezen de gemeenteraad, maar bij heel fundamentele keuzes, zoals bijvoorbeeld het zelfstandig voortbestaan van de gemeente, moeten zij op zijn minst worden geraadpleegd. Dat hoort bij de democratische legitimiteit. Wij hebben in alle haast nog wel burgerconsultaties gehouden, maar een goed onderbouwd referendum zou meer op zijn plaats zijn. De uitkomsten van de consultaties laten een duidelijk nee tegen herindelen horen. Daar kunnen en mogen we niet aan voorbijgaan. In 2014 werden de uitkomsten omarmd, maar wat doen we nu? Zullen de echte volksvertegenwoordigers opstaan?

De ChristenUnie is van mening dat er niet tot een herindeling besloten mag worden. In de verkiezingsprogramma's van de diverse politieke partijen in Lingewaal wordt gesteld dat we zo lang mogelijk zelfstandig zullen blijven en deze raadsperiode zal er geen beslissing vallen. Nu worden onder stoom en kokend water allerlei rapporten en voorstellen geproduceerd om ons voor de volgende verkiezingen een nieuwe gemeente GNL te laten zijn. Zulke belangrijke beslissingen met zo'n grote impact en daarvoor steeds zo weinig tijd gekregen om in te lezen, te overleggen en te besluiten. Een slechte zaak.

Moeten we bang zijn om alleen als kleine gemeente in de regio over te blijven?

Nee, angst is een slechte raadgever en er is geen reden voor. Onze grote opgaven blijven ondergebracht in de samenwerkingsverbanden. Er verandert niets in de veiligheidsregio, we blijven bij Avres de sociale dienst, bij de ODR omgevingsdienst Rivierenland, bij de AVRI, enz.

Herindelen moet van onderaf komen, stelt de provincie en het Rijk.

Dat is in Lingewaal niet het geval en we hoeven het ons niet op te laten leggen!

Wij hebben alle vertrouwen in onze eigen bestuurskracht van college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie, in de betrokkenheid van de inwoners en organisaties, in de kracht van de samenleving die een hoge vorm van leefbaarheid garandeert in iedere kern. Wij hebben volop mogelijkheden en kunnen de toekomst aan.